

Centerpartiets klimatplan

Sju övergripande frågor att starta upp de första 100 dagarna i regeringsställning

Vi har ett moraliskt ansvar att förvalta den natur vi ärvt och som vi en dag ska lämna över till kommande generationer. Vi vet att vi kan sänka utsläppen samtidigt som Sverige blir rikare. Det är utgångspunkten för Centerpartiets klimatplan för de första hundra dagarna i regeringsställning.

Politiker ställer alltför ofta klimatpolitik mot annat: elbilen mot landsbygden, fossilfri industri mot jobben, bonden mot naturen, konkurrenskraft mot klimatet. Centerpartiet vänder på perspektivet. När Sverige köper fler ellastbilar får exportindustrin en stark hemmamarknad att utgå från. När lantbrukare levererar stallgödsel till en biogasanläggning får svensk industri fossilfri gas och lantbruket får bättre gödsel. Utsläppen sjunker, jobben blir fler och Sverige blir mindre beroende av importerad energi. Det är rätt typ av klimatpolitik.

Sverige är beroende av fossil energi i transporter, industri och jordbruk. Det gör oss sårbara, både ekonomiskt och säkerhetspolitiskt. Konflikten i Hormuzundet visar hur snabbt ett fossilberoende slår mot svenska familjer och företag. Att bryta beroendet är inte bara en klimatfråga. Det är en fråga om frihet, säkerhet och ekonomisk utveckling. Den uppgiften kräver ett parti i mitten. Delar av det politiska systemet tvivlar på att klimatförändringarna är på riktigt. Andra delar tvivlar på att företag och tillväxt är lösningen. Bara en regering som tar ansvar för kommande generationer och vågar investera i grön tillväxt kan genomföra den politik som krävs. Den regeringen kämpar Centerpartiet för.

Under de första 100 dagarna i regeringsställning kommer vi genomföra eller påbörja punkterna nedan.

1. Fler elbilar snabbt och mer hållbart drivmedel

Vägtrafiken är den sektor där Sverige snabbast kan sänka utsläppen om rätt beslut fattas fort.

- Införa elektrifieringsmål för försäljningen av nya fordon 2030: 90 procent av alla nya bilar, 75 procent av alla nya lätta lastbilar och 50 procent av alla nya tunga lastbilar ska vara helt eldrivna.
- Bredda elbilsbonusen till alla svenskar och till fler elbilar, förenkla och förstärk klimatpremien till ellastbilar och skala upp stödet för hemmaladdning och för laddning av lätta och tunga lastbilar vid logistikcenter och depåer.
- Ge kommuner möjlighet att införa utsläppsfria zoner för vissa transportslag, till exempel för att gynna lätta ellastbilar i stadskärnor.
- Inför ett teknik- och färdmedelsneutralt reseavdrag som gynnar dem som bor på landsbygden.
- Innan elfordonsflottan vuxit tillräckligt är biodrivmedel det enda sättet att sänka utsläppen från befintlig transportflotta.

- Inled processen för att ta bort skatten på det biodrivrmedel som blandas in i bensin och diesel, så att inblandningen kan höjas utan att priset vid pump stiger för konsumenten.
- Tillsätt en utredning om hur Sveriges strategiska drivmedelsreserv kan bestå av svenskproducerat biodrivmedel. Det stärker beredskapen, sänker utsläppen och skapar fler jobb i Sverige.

2. En bred energiöverenskommelse och mer förnybar energi

Utan mer fossilfri el i systemet går varken transporternas eller industrins omställning att genomföra.

- Kalla till breda energisamtal med samtliga riksdagspartier. Sverige behöver en långsiktig och teknikneutral energiöverenskommelse.
- Ge Svenska kraftnät och berörda myndigheter i uppdrag att snabbt halvera ledtiderna för elnätsanslutning, med prioritet för de projekt som ger störst klimatnytta.
- Sverige har naturresurserna för mer fossilfri el. Det som saknas är handlingskraft.

- Säkerställ att vattenkraftens miljöomprövning inte hotar den reglerbara kraft som är ryggraden i svenskt energisystem, samtidigt som miljövärden och fiskbestånd värnas.
- Ta fram en strategi för att höja effekten i vattenkraften och kraftvärmen.
- Skapa ett snabbspår för att ompröva de havsbaserade vindparker som regeringen stoppat, och säkerställ att de kan förenas med Försvarmaktens behov. Försvaret av Sverige ska inte äventyras.
- Ta fram en modell som gör att mer av värdet från vind- och vattenkraft stannar hos närboende, kommuner och bygder.

3. Snabbare tillstånd och förstärkt stöd för industrins omställning

Mer fossilfri el hjälper inte om företagen ändå inte får tillstånd att bygga.

- Större projekt ska ha en väg in till staten. Skapa särskilda task forces för effektiva tillstånd, där kompetens från flera myndigheter samverkar för att korta handläggningstiderna vid stora etableringar.
- Genomför Miljötillståndsutredningens färdigutredda förslag, som regeringen valt att inte gå vidare med.
- Tillsätt en parlamentarisk tillståndsberedning med uppdrag att lösa de återstående problemen inom ett år.
- Inför ett mål för exportens klimatnytta.
- Förstärk industriklivet och återinför kreditgarantier för gröna industriinvesteringar.

4. En finansierad omställningsplan för lantbruket

Svensk livsmedelsproduktion ska öka samtidigt som lantbrukets fossila utsläpp minskar.

- Starta en samrådsprocess mellan politiken och lantbruksnäringen för att ta fram en fullt finansierad och långsiktig omställningsplan för svenskt lantbruk.
- Planen ska stärka lönsamheten och öka produktionen samtidigt som fossila utsläpp fasas ut och den biologiska mångfalden stärks med fler betande djur.
- Ta fram den biopremie som sänker kostnaden för lantbrukare att byta fossila drivmedel mot förnybara.

5. Nyttja staten i omställningen

Svensk industri vill ställa om. Statens uppgift är att ta bort osäkerheten som bromsat den.

- Använd skarpa klimatkrav i offentlig upphandling för att skapa en svensk hemmamarknad för fossilfritt stål och cement samt för hållbara byggmaterial.
- Ställ krav på att statens egen verksamhet och upphandling blir fossilfria, bland annat genom att staten bara köper miljöbilar.

6. Ett Sverige rustat för det klimat vi redan har

Översvämningar, torka och värmeböljor kostar redan i dag. Klimatanpassning kan inte vänta.

- Tillsätt en svensk motsvarighet till den brittiska Stern-rapporten, som kartlägger vad klimatförändringarna kostar Sverige ekonomiskt nu och i framtiden.
- Tillsätt en vattenkommission med en skarp tidsgräns för att säkra dricksvatten, avlopp och skydd mot översvämning.
- Rusta lantbruket och skogsbruket för ett förändrat klimat genom riktad forskning och konkreta åtgärder.

7. Svenskt ledarskap i världen

Sverige ska gå före i klimatarbetet, inte vänta på att andra gör det först.

- Försvara EU:s klimatpolitik och driv på för höjda klimatambitioner inom EU.
- Agera för att EU:s utsläppshandel (EU ETS) skärps jämfört med Europeiska kommissionens förslag, med målet att utsläppen inom EU ETS minskar i en takt som minst är förenligt med nära nollutsläpp runt 2040.

Det här är inte fristående åtgärder, utan ett sammanhållet paket som sänker utsläppen snabbast där det gör mest nytta, samtidigt som det sänker kostnader för hushåll och företag och stärker Sveriges beredskap. Sverige kan se till att utsläppen går ner samtidigt som jobben blir fler.